

PROTOKÓŁ

z II spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy

przeprowadzonego w ramach opracowania planu zadań ochronnych

dla obszaru Natura 2000 Osuwiska w Lipowicy PLH180044

w dniu 12.08.2015 r. w Dukli

Spotkanie odbyło się w Urzędzie Miejskim w Dukli. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Miało na celu: podsumowanie prac wykonanych między spotkaniami, przedstawienie propozycji korekty przebiegu granic i działań ochronnych, wskazanie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz ocenę stanu ochrony.

PROGRAM SPOTKANIA:

- Przywitanie i przedstawienie uczestników spotkania
- Podsumowanie prac wykonanych od ostatniego spotkania ZLW
- Przedstawienie korekty przebiegu granic
- Omówienie wyników inwentaryzacji i monitoringu jaskiń
- Przedstawienie koncepcji ochrony obszaru.

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

Krzysztof Hajduk – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Barbara Antosyk – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Dominik Wróbel – wykonawca projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Osuwiska w Lipowicy PLH180044, koordynator projektu, ekspert botanik
Krzysztof Piksa – ekspert chiropterolog
Krzysztof Topolski – ekspert geolog

UCZESTNICY:

Ewa Kusaj – Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie
Halina Cycak – Urząd Miejski w Dukli
Bartosz Szczepanik – Urząd Miejski w Dukli
Anna Marczyńska – Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie
Marek Kielar – Starostwo Powiatowe w Krośnie
Bronisław Matusik – Sołtys wsi Lipowica
Wacław Karp – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Nadzór wodny w Jaśle
Stanisław Błasik – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie

PRZEBIEG SPOTKANIA:

Rozpoczęcie spotkania i prezentacja.

Spotkanie rozpoczęła Pani Barbara Antosyk, która przywitała zaproszonych gości. Po niej głos zabrał Pan Dominik Wróbel, który przedstawił zespół wykonawców projektu.

Następnie głos zabrał Pan Krzysztof Piksa, który w trakcie swojej prezentacji przedstawił wyniki inwentaryzacji i monitoringu jaskiń, ocenę stanu ochrony, identyfikację i analizę zagrożeń oraz sposoby ich eliminacji. Prezentacja zamieszczona jest na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie (<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”.

DYSKUSJA:

Pani Ewa Kusaj

Zapytała, jakie były przesłanki do proponowanej korekty granicy obszaru. Wyraziła wątpliwość co do celowości tej korekty w części południowo-wschodniej.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że korekta granicy jest działaniem technicznym, polegającym na dociągnięciu do granic geodezyjnych i jest to założenie, które chcemy spełnić. Wyjaśnił, że propozycja wyłączenia niewielkich działek ewidencyjnych wynika z braku jaskiń w ich obrębie. Dodał, że nie ma ryzyka odlesienia tych działek, a ponadto ich wyłączenie pozwoli na zamknięcie obszaru w granicach jednej własności - PPMD.

Pani Ewa Kusaj

Powiedziała, że przebieg granicy był konsultowany z Panem Tomaszem Mleczkiem i jako przedstawiciel PPMD wnioskuje o pozostawienie części granicy w dotychczasowym przebiegu.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że nie ma przesłanek merytorycznych wynikających z ochrony nietoperzy, by nie uwzględnić tego zastrzeżenia. Granica, na wskazanym odcinku pozostanie więc bez zmian. Zapytał, czy pozostałe zmiany w przebiegu granicy budzą wątpliwości.

Pani Ewa Kusaj

Odpowiedziała, że nie ma zastrzeżeń do propozycji korekty granicy w innych częściach obszaru.

Pani Barbara Antosyk

Zapytała, czy istnieje w południowo-wschodniej części obszaru jakiś element terenowy pozwalający na oparcie na nim przebiegu granicy.

Pani Ewa Kusaj

Odpowiedziała przecząco.

W nawiązaniu do prezentowanych wcześniej potencjalnych zagrożeń zaznaczyła, że nie istnieje niebezpieczeństwo wycinania drzew w obrębie obszaru na działkach będących własnością PPMD. Zapytała, jakie obowiązki dla właścicieli działek ewidencyjnych, wynikają z istnienia obszaru Natura 2000. Zaznaczyła, że teren jest oznaczony znakami zakazu wstępu.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że PPMD wywiązuje się ze wszystkich obowiązków, które na właścicielu spoczywają. Podkreślił, że cały teren jest ogrodzony tablicami ostrzegawczymi.

Pani Barbara Antosyk

Dodała, że na właścicielu terenu nie spoczywają żadne dodatkowe obowiązki i żadna dodatkowa odpowiedzialność wynikająca z istnienia obszaru Natura 2000, gdyż obowiązki zabezpieczenia terenu wynikają z istnienia jaskiń.

Pani Ewa Kusaj i Pan Dominik Wróbel

Ustalili na podstawie dostępnej mapy przebieg granicy w części południowo-wschodniej obszaru.

Pan Krzysztof Hajduk

Zwrócił się z pytaniem do eksperta geologa dotyczącym potencjalnego oddziaływania planowanej drogi S19. Zapytał, na ile będzie istotne rozchodzenie się w podłożu drgań przy tej inwestycji, czy drgania te będą odczuwalne w jaskiniach i czy będą miały wpływ na hibernujące nietoperze.

Pan Krzysztof Topolski

Odpowiedział, że nie ma ostatecznie przyjętej wersji przebiegu projektowanej drogi dlatego trudno jest odpowiedzieć jednoznacznie, ale zgodnie z posiadaną wiedzą i analizą budowy geologicznej podłoża, drgania wywołane budową i eksploatacją drogi nie będą miały istotnego znaczenia, tym bardziej, że w pewnych odcinkach będzie możliwe montowanie ekranów dźwiękochłonnych. Zwrócił uwagę, że poważnym zagrożeniem byłoby tu podcinanie zbocza. Zaznaczył, że naprzemienne warstwy skalne twarde i miękkie stanowiące strefę poślizgu stanowią tu układ niestabilny, który w sytuacji zawodnienia podłoża zaczyna się przemieszczać. Podkreślił negatywne znaczenie antropogenicznych czynników polegających na mechanicznym podcinaniu zbocza.

Pan Krzysztof Hajduk

Zapytał, jaki powinien być bufor między drogą a jaskiniami, żeby możliwe było uniknięcie wpływu drogi na obszar.

Pan Krzysztof Piksa

Odpowiedział, że nie można z góry zakładać, że drgania będą powodowały kurczenie się jaskiń. Zwrócił uwagę, że osuwiska są cały czas czynne i może dojść do takiej sytuacji, że kubatury jaskiń będą się powiększały. Zaznaczył, że osuwiska podlegają sukcesji i z biegiem czasu te jaskinie przestaną istnieć. Podał przykład jaskini Słowiańskiej Drwali, która została odkryta jako jedna z ostatnich. Dodał, że w związku z sukcesją jaskiń jest w nich duża liczba próżni skalnych do których nie jesteśmy w stanie wejść ale mogą być eksploatowane przez bezkręgowce i nietoperze więc być może nietoperzy może być znacznie więcej niż udało się zliczyć.

Pan Krzysztof Topolski

Dodał, że są to jaskinie szczelinowe czyli powstałe w wyniku rozsunięcia bloków skalnych na skutek spękań a nie krasowe czyli powstałe na skutek wymywania czy innych czynników. Zaznaczył, że może tu zachodzić jednocześnie kurczenie i rozszerzanie się pustek skalnych.

Pan Krzysztof Hajduk

Zapytał w jaki sposób traktowany jest wpływ istniejącej drogi na obszar.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że dla występujących tu nietoperzy droga generuje możliwe kolizje i śmiertelność osobników, natomiast dla istnienia jaskiń zagrożeniem będzie podcięcie zbocza,

które może przyspieszyć erozję i niekorzystnie ją ukierunkować. Dodał, że droga jest bardzo ruchliwa, a poza tym w sąsiedztwie funkcjonuje kamieniołom i powstające drgania nie powodują istotnego działania niszczącego w jaskiniach.

Pan Krzysztof Topolski

Dodał, że współcześnie budowane drogi szybkiego ruchu mają podłoże przygotowane, w szczególności na terenach osuwiskowych, w sposób zabezpieczający przed drganiami na etapie budowy.

Pan Dominik Wróbel

Uzupełnił, że w zakresie działalności kamieniołomu prowadzone jest kruszenie skał, ale nie dochodzi w jego wyniku do przyspieszonego osuwania się zboczy w rejonie obszaru.

Pan Krzysztof Hajduk

Zapytał jak istotne jest dla nietoperzy zagrożenie wynikające z usuwania ciągów zadrzewień i żywopłotów.

Pan Krzysztof Piksa

Odpowiedział, że ciągi roślinności mają znaczenie jako trasy migracji nietoperzy, ale też nie powinny znajdować się blisko drogi, bo przy nich koncentruje się aktywność nietoperzy i powodowałyby to zwiększenie częstości kolizji.

Pan Krzysztof Hajduk

Zapytał czy zagrożenie to dotyczy nocka dużego czy podkowca małego.

Pan Krzysztof Piksa

Odpowiedział, że zagrożenie to dotyczy przede wszystkim podkowca małego. Dodał, że na Podkarpaciu największe kolonie nocka dużego znajdują się przy ruchliwych drogach i dla tego gatunku to zagrożenie nie wydaje się tak bardzo istotne.

Pan Krzysztof Hajduk

Zapytał czy całkowita liczebność podkowca nie powinna wynieść 121, skoro w różnych okresach kontrolnych w dwóch różnych jaskiniach zanotowano liczebności 115 i 6 osobników.

Pan Krzysztof Piksa

Odpowiedział, że ze względu na dużą liczbę jaskiń nie można przeprowadzić kontroli jednego dnia. Stąd właściwe byłoby podanie łącznej liczebności 121 osobników.

Dodał, że kolonie podkowca małego są dość labilne i ich liczebność zmienia się w trakcie zimy, być może ze względu na chowanie się części osobników w niedostępne części jaskiń.

Pani Barbara Antosyk

Zapytała, czy w związku z oceną warunków mikroklimatycznych dla nietoperzy na FV (właściwy stan) można użyć słowa "utrzymanie" zamiast "poprawa" warunków mikroklimatycznych. Taki zapis ułatwiłby planowanie działań ochronnych.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że zaproponowana zmiana jest właściwa i zostanie uwzględniona w dokumentacji.

Pani Ewa Kusaj

Zapytała, jakie znaczenie ma dokonanie oceny stanu ochrony jaskiń i populacji nietoperzy, w związku z tym, że ostateczna ocena U2 (stan zły) wynika tylko z jednego parametru.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że ocena całkowita wynika z ocen poszczególnych parametrów i wskaźników, a więc może się zdarzyć, że jedna z ocen cząstkowych wpłynie na całą ocenę. Dodał, że ocena determinuje ustalenie celów działań ochronnych i konkretnych zabiegów.

Pan Dominik Wróbel

Zapytał przedstawicielkę Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych o możliwości włączenia się w działalność edukacyjną dotyczącą obszaru.

Pani Anna Marczyńska

Wyjaśniła, że przy siedzibie ZKPK możliwe jest postawienie tablic informacyjnych, a w budynku wygospodarowanie pomieszczenia na cele edukacyjne związane z siecią obszarów Natura 2000.

Dodała, nawiązując do dyskusji na I spotkaniu ZLW, że możliwe jest zdeponowanie tam klucza do kraty zabezpieczającej jaskinię, jednak jego dostępność byłaby tylko w godzinach 7.00 - 15.00.

Pani Ewa Kusaj

Zapytała, kto może otrzymać od dysponenta klucza zgodę na wejście do jaskini w okresie jej zamknięcia.

Pan Dominik Wróbel

Odpowiedział, że administrator/właściciel powinien mieć zawsze dostęp do jaskini, natomiast w każdej innej sytuacji wstęp osób powinien być uzgodniony z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie i wynikać z potrzeb ochrony nietoperzy i jaskiń. Przypomniał, że po zamknięciu krat w okresie jesiennym należy w kolejnych dniach kontrolować, czy nie doszło do zamknięcia osób wewnątrz jaskini.

Pani Barbara Antosyk

Zapytała czy ktoś z uczestników chciałby zgłosić jakieś zastrzeżenia do przedstawionej dokumentacji.

Pan Dominik Wróbel

Wyjaśnił, że zastrzeżenia i uwagi mogą być zgłaszane także poza spotkaniem.

Przerwa

Po przerwie, w związku z brakiem chętnych do zabrania głosu, Pani Barbara Antosyk i Pan Dominik Wróbel podziękowali wszystkim uczestnikom i zakończyli spotkanie.

Sporządził:

Dominik Wróbel